

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
valstybės kontrolieriaus
2020 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. VE-8
2020 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. VE-19 redakcija

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA
NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽIŪSTAMI

VALSTYBĖS KONTROLĖS 2020 M. VEIKLOS PLANAS

Valstybės kontrolė – Seimui atskaitinga aukščiausioji valstybinio audito institucija, kuri, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, vienu metu vykdo aukščiausiosios audito, Europos Sąjungos investicijų audito ir biudžeto politikos kontrolės institucijų funkcijas.

Aukščiausioji audito institucija

Finansinio (teisėtumo) auditų metu vertiname audituojamo subjekto metinių konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumą, lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą.

Veiklos auditų metu vertiname audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu (žr. II skyrių „Valstybinio audito programa“).

Europos Sąjungos investicijų audito institucija

Atlikdami auditus vertiname 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtą valdymo ir kontrolės sistemą ir Europos Komisijai deklaruojamų lėšų tinkamumą (žr. III skyrių „Europos Sąjungos fondų investicijų auditai“).

Biudžeto politikos kontrolės institucija

Vykdomoje Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi ir užduočių vykdymo stebėseną (žr. IV skyrių „Išvados, vykdant biudžeto politikos kontrolės institucijos funkcijas“).

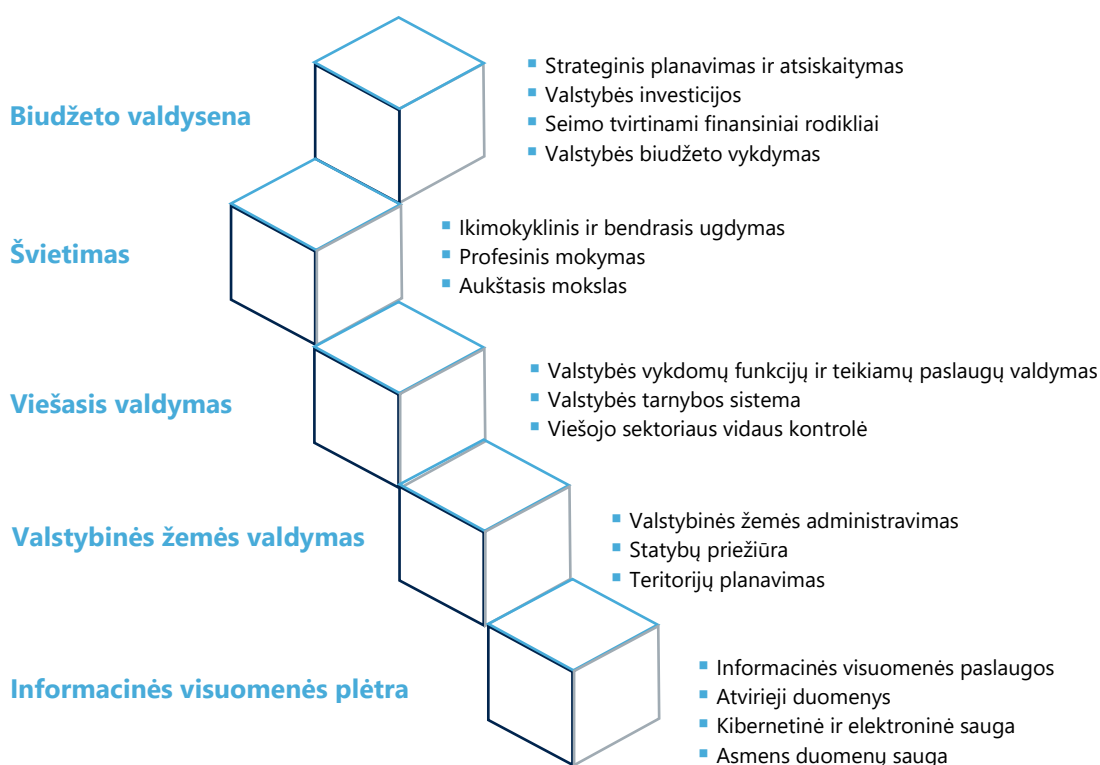
Institucijos veiklos planas sudaromas taip, kad būtų įgyvendintos visos įstatymais ir kitais teisės aktais Valstybės kontrolei pavestos funkcijos bei apimtos rizikingiausios viešojo sektoriaus veiklos sritys. Valstybiniai auditai į programą įtraukiami atsižvelgus į jų svarbą valstybės strateginių tikslų, rodiklių pasiekimui, įvertinus rizikos mastą valdomų lėšų ir turto dydžiui, išgirdus Seimo komitetų ir kitų viešojo sektoriaus institucijų, nevyriausybinių organizacijų stebimas problemas, atsižvelgus į rizikos aktualumą ir galimybę ją išnagrinėti, pasitelkus profesinį vertinimą. Daugiausia dėmesio skiriama klausimams, kurie aktualūs didelei daliai visuomenės ir susiję su įsisenėjusiomis, sisteminėmis viešojo sektoriaus problemomis. Išsprendus jas, teigiamas poveikis būtų juntamas ne vienoje viešojo sektoriaus srityje, pokyčius pajustų visi šalies gyventojai.

I. SKYRIUS

PRIORITETINĖS VEIKLOS SRITYS

Įvertinę ankstesnių metų patirtį ir sukauptas žinias apie Lietuvos viešojo sektoriaus problematiką, išanalizavę plėtros kryptis ir pasiektus rodiklius, tarptautinių organizacijų Lietuvai teikiamas rekomendacijas, tęsiame pasirinktų penkių prioritetinių veiklos sričių analizę atlikdami valstybinius auditus, vykdydami atliktų auditų rekomendacijų stebėseną ir inicijuodami viešas diskusijas, konferencijas. Bendradarbiaudami su Konkurencijos taryba, Generaline prokuratūra, Specialiųjų tyrimų, Finansinių nusikaltimų tyrimo, Viešųjų pirkimų tarnybomis, kitomis nevyriausybinio ir viešojo sektoriaus institucijomis, akademinė bendruomenė, kartu stebime rizikas ir siekiame pokyčių šiose veiklos srityse.

Aukščiausiosios audito institucijos prioritetinės veiklos sritys 2020 m.

Savo veiklą vykdomė planingai, tačiau suprantame, kad viešajame sektoriuje visada vyksta pokyčiai, kurie gali lemti neteisėto ir neefektyvaus valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo rizikų atsiradimą. Esame pasiruošę peržiūrėti institucijos veiklos planą ir, įvertinę problemos svarbą, jos mastą, įtaką strateginiams valstybės siekiams, tarptautiniams įsipareigojimams, papildyti ar koreguoti patvirtintus darbus, kad būtų pasiektas didžiausias teigiamas ir veiksmingas poveikis valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai, į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui.

Siekdami iš anksto reaguoti į gaunamus signalus, norime atkreipti dėmesį į kitas sritis, kuriose vyksta reikšmingų pokyčių, o netinkamas jų valdymas gali turėti neigiamų pasekmių ateityje:

- Vaiko teisių apsauga ir globa.** 2018 m. liepos 1 d. startavusi nauja vaiko teisių apsaugos sistema yra tobulinama – naujos teisės aktų nuostatos įsigalios nuo 2020 m. sausio 1 d., taip pat iki 2020 m. pabaigos turi būti įgyvendinta institucinės vaikų globos pertvarka. Šie pokyčiai vykdomi siekiant užtikrinti saugią aplinką kiekvienam vaikui augti savo šeimoje, o likusiems be tėvų globos – globėjų, įtėvių šeimoje ar šeimynoje ir gauti pagalbą bendruomenėje. Analizuojame šių procesų eigą, nes iki šios dienos tik 14 (iš 93) globos įstaigų yra visiškai persitvarkiusios, nedaugėja šeimose globojamų vaikų dalis nuo visų tėvų

globos netekusių vaikų per metus, šeimoms trūksta paslaugų įveikti krizines situacijas ir sunkumus, siekiant tinkamai rūpintis savo vaikais.

- **Užimtumo tarnybos veikla.** 2018 m. įvykus pertvarkai, Užimtumo tarnyba siekia efektyvaus įstaigos valdymo ir aukštos teikiamų darbo rinkos paslaugų kokybės. Stebime pokyčius, ar didinamas tarnybos paslaugų prieinamumas, užtikrinama jų kokybė bei atitiktis klientų ir darbo rinkos poreikiams, ar integravimo į darbo rinką procesai orientuojami į greitą ir tvarų įdarbinimą ir remiasi darbo rinkos analize, ar didinamas užimtumo rėmimo priemonių efektyvumas.
- **Vaistų politika.** Lietuvoje gyventojų išlaidos vaistams daugiau nei dvigubai viršija ES vidurkį ir sudaro 32 proc. patiriamų išlaidų sveikatos priežiūrai (ES vidurkis 15 proc.). Siekiant sumažinti gyventojams tenkančią finansinę naštą, atsakingos institucijos imasi priemonių farmacijos srityje. Analizuojame, kaip jos vykdo priskirtas funkcijas, kaip vykdomi pokyčiai veikia racionalų valstybės ir gyventojų lėšų naudojimą, ar matuojamas vykdomų vaistų kainų mažinimo priemonių poveikis, ar diegiamos racionalaus vaistų vartojimo skatinimo priemonės.
- **Kultūros paveldo apsauga.** Kultūros paveldo apsauga neorientuota į rezultatą ir neužtikrina vertingiausių vertybių išsaugojimo. Audituose rekomenduota teikti prioritetą kultūros paveldo objektų vertingųjų savybių tikslinimui, o ne naujų objektų įtraukimui, tačiau procesas vangus; rekomenduota skatinti privačias investicijas paveldo objektų tvarkybai, tačiau paskatų sistema nesukurta. Dėl nepakankamai rezultatyvaus teiktų rekomendacijų įgyvendinimo ir neįvykstančios paveldosaugos funkcijas atliekančių institucijų funkcijų pertvarkos, rizikuojame neišsaugoti reikšmingiausių vertybių ateities kartoms. Stebime kultūros politikos formavimo ir įgyvendinimo kultūros paveldo apsaugos srityje procesus, teisės aktų pakeitimus, sprendimus dėl funkcijų koordinavimo, geresnio bendradarbiavimo tarp institucijų siekiant valstybės tikslų.
- **Komunalinių atliekų tvarkymas.** Atliekų tvarkymo tikslas – užtikrinti aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų naudojimą, taip mažinant jų šalinimą sąvartynuose. Tačiau atliekos tvarkomos neatsižvelgiant į jų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, nes didelė dalis surinktų komunalinių atliekų vis dar šalinama sąvartyne. Stebime susidariusios situacijos priežastis ir atsakingų institucijų veiksmus, kurie leistų identifikuoti pagrindines komunalinių atliekų, kurios sudaro apie 25 procentus visų Lietuvoje susidarančių atliekų kiekio, netinkamo sutvarkymo rizikas.
- **Asmens duomenų apsauga.** Įsigaliojus ES Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui nuo 2018 m. gegužės 25 d. pradėtos taikyti griežtos asmens duomenų apsaugos priemonės. Stebime pažangą dėl naujų reikalavimų perkėlimo į nacionalinį teisinį reguliavimą, analizuojame viešojo administravimo institucijų taikomų asmens duomenų apsaugos priemonių pakankamumą, asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymąsi bei jų įtaką duomenų atvėrimo ir apsikeitimo procesams.
- **Kibernetinio saugumo stiprinimas.** Lietuva pastaruoju metu įgyvendina priemones, skirtas stiprinti kibernetinį saugumą ir atsparumą kibernetinėms grėsmėms: parengta Kibernetinio saugumo strategija ir jos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas, atliekamos kibernetinio saugumo pratybos, užtikrinamas vieningas kibernetinių incidentų valdymas, vystomas Saugusis valstybinis duomenų perdavimo tinklas, sujungiantis svarbiausias Lietuvos institucijas. Analizuojame vykdomų priemonių veiksmingumą, jų pakankamumą užtikrinant viešojo sektoriaus organizacijų atsparumą kibernetinėms grėsmėms bei kaip kinta valstybės informacinių išteklių saugumo būklė.

II. SKYRIUS

VALSTYBINIO AUDITO PROGRAMA

PIRMASIS SKIRSNIS

FINANSINIAI (TEISĖTUMO) AUDITAI

Kiekvienais metais įvertiname, ar metiniuose (konsoliduotųjų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Atliekame finansinius (teisėtumo) auditus subjektuose, dėl kurių metinių (konsoliduotųjų) ataskaitų rinkinių teisės aktų nustatyta tvarka privalome pateikti audito ataskaitą ir išvadą. Teisės aktais pavesti atlikti valstybiniai auditai atliekami kiekvienais metais.

Institucijos veiklos plane numatyti šių valstybinių auditų du ciklai:

- prasidėjo 2019 m. ir baigsis 2020 m., kurio metu vertiname 2019 m. ataskaitinį laikotarpį;
- prasidės 2020 m. ir baigsis 2021 m., kurio metu vertinsime 2020 m. ataskaitinį laikotarpį.

1 lentelė

Audito objektas

1. Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys ir valstybės skola.
2. Valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
3. Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
4. Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
5. Garantinio fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
6. Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
7. Rezervinio (stabilizavimo) fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
8. Ilgalaikio darbo išmokų fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.
9. VšĮ Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondo valstybės biudžeto lėšų disponavimo teisėtumas.

ANTRASIS SKIRSNIS VEIKLOS AUDITAI

Atliekame viešojo sektoriaus veiklos analizę ir vertinimą, ar veikla vykdoma vadovaujantis ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principais, siekiame atskleisti veiklos tobulinimo galimybes. Tokių auditų metu gali būti vertinama vienos ar kelių institucijų veikla, tam tikros institucijos (-ų) veiklos dalys ar vykdomos programos. Šie auditai leidžia nustatyti ir esamas, ir tikėtinas problemas, todėl tai labai svarbi prevencijos priemonė.

Valstybiniai auditai suplanuoti siekiant skatinti teigiamą ir veiksmingą poveikį į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui:

2020 m. planuojami baigti auditai

2 lentelė

Audito objektas	Sritis
1. Daugiabučių namų atnaujinimas (modernizavimas)	Aplinkos apsauga
2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	
3. Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas (2020-01-31 Nr. VE-19)	
4. Ignalinos atominės elektrinės uždarymo procesas	Energetika
5. Elektroniniai nusikaltimai	Informaciniai ištekliai
6. Asmenų su negalia socialinė integracija	Socialinė apsauga ir darbas
7. Profesinis mokymas	Švietimas ir sportas
8. Švietimo sistemos pažangos vertinimas	
9. Antstoliams ir notarams pavestos valstybės funkcijos	Teisingumas
10. Teismų sistema	
11. Kelių infrastruktūros valdymas	Transportas ir komunikacijos
12. Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų konsolidavimas	Valstybės ūkis ir rinkos kontrolė
13. Valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių bei viešųjų įstaigų valdysena	
14. Valstybės nekilnojamojo turto, perduoto savivaldybėms patikėjimo teise, valdymas	Vidaus reikalai
15. Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius	
16. Policijos vykdoma nusikaltimų prevencija ir tyrimas	

2021 m. planuojami baigti auditai

3 lentelė

Audito objektas	Sritis
1. Lietuvos miškų išteklių naudojimas	Aplinkos apsauga
2. Ilgalaikė priežiūra	Socialinė apsauga ir darbas
3. Aukštojo mokslo kokybė	Švietimas ir sportas
4. Sporto plėtra	
5. Tarptautinės finansinės paramos valdymas	Valstybės turto ir finansų valdymas

Detaliau valstybinio audito objektai aprašyti [priede](#).

III. SKYRIUS

EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ AUDITAI

Kiekvienais metais atliekame auditus, vykdydami 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų (Sanglaudos, Europos regioninės plėtros ir Europos socialinio fondų) investicijų audito institucijos funkcijas.

Institucijos veiklos plane numatyti trys auditai, kurių metu vertinsime Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtą valdymo ir kontrolės sistemą, ataskaitiniu laikotarpiu Europos Komisijai deklaruotas išlaidas ir Europos Komisijai teikiamas metines sąskaitas (finansinius metus apibendrinančią informaciją). Pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, audito objektas gali apimti šias sritis¹:

- Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas;
- Informacinės visuomenės skatinimas;
- Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas;
- Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas;
- Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos;
- Darniojo transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas;
- Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas;
- Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu;
- Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas;
- Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas;
- Techninė parama veiksmų programai administruoti;
- Techninė parama, skirta informuoti apie veiksmų programą ir jai vertinti.

4 lentelė

Audito objektas	Vertinamas ataskaitinis laikotarpis	Vykdoma
2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurta valdymo ir kontrolės sistema, sąskaitose pateikta informacija ir ataskaitiniu laikotarpiu Europos Komisijai deklaruotos išlaidos	1. 2018 m. liepa–2019 m. birželis	2018–2020 m.
	2. 2019 m. liepa–2020 m. birželis	2019–2021 m.
	3. 2020 m. liepa–2021 m. birželis	2020–2022 m.

¹ Konkrečios su audito objektu susijusios sritys priklauso nuo audito metu vykdomos vertinamų elementų atrankos.

IV. SKYRIUS

IŠVADOS, VYKDANT BIUDŽETO POLITIKOS KONTROLĖS INSTITUCIJOS FUNKCIJAS

Vykdydami Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas biudžeto politikos kontrolės institucijos funkcijas kiekvienais metais rengiame išvadas ir atliekame šiame įstatyme nustatytų taisyklių laikymosi ir užduočių vykdymo stebėseną.

5 lentelė

Išvada / ataskaita

1. 2020–2023 m. ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimas

Įvertinsime Finansų ministerijos parengtą ir viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų ir parengsime išvadą dėl jo tvirtinimo.

2. Stabilumo 2020 m. programos vertinimas

Įvertinsime Vyriausybės parengtą Stabilumo 2020 m. programą ir pateiksime vertinimą, ar vidutinio laikotarpio fiskaliniai ir skolos rodikliai projektuojami laikantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų fiskalinės drausmės taisyklių.

3. 2020 m. savivaldybių biudžetų fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi vertinimas

Įvertinsime 2020 m. savivaldybių biudžetus, ar buvo laikomasi fiskalinės drausmės taisyklių, nustatytų Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme.

4. Patikslinto 2020–2023 m. ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimas

Įvertinsime Finansų ministerijos parengtą / patikslintą ir viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų ir parengsime išvadą dėl jo tvirtinimo.

5. 2021 m. valdžios sektoriaus biudžetų projektų vertinimas

Įvertinsime valdžios sektoriaus biudžetų projektų atitiktį Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų fiskalinės drausmės taisyklių reikalavimams ir pateiksime išvadą.

V. SKYRIUS

KITI DARBAI

6 lentelė

Darbai

1. Valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną
Siekdami didesnio auditų poveikio vertiname, ar auditų rekomendacijos įgyvendintos laiku ir tokiu apimtimi, kaip buvo sutarta su audituojamais subjektais, atveriamo stebėsenos duomenis visuomenei, kasmet pavasarį ir rudenį teikiame ataskaitas Seimo Audito komitetui.
2. Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) išorės auditas
INTOSAI XXIII kongrese antrai kadencijai trejų metų biudžeto laikotarpiui esame išrinkti atlikti šios organizacijos išorės auditą. Vertinsime INTOSAI finansinių ataskaitų teisingumą.
3. 2018–2019 m. savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliekamų auditų išorinė peržiūra
Kasmet atliekame savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliktų auditų išorinę peržiūrą, siekdami įvertinti tarnybų sukurtas audito kokybės kontrolės sistemas, atliktų auditų kokybę ir padėti gerinti šių tarnybų veiklos kokybę.
4. 2019–2020 m. savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliekamų auditų išorinė peržiūra
Kasmet atliekame savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliktų auditų išorinę peržiūrą, siekdami įvertinti tarnybų sukurtas audito kokybės kontrolės sistemas, atliktų auditų kokybę ir padėti gerinti šių tarnybų veiklos kokybę.
5. Savivaldybių nekilnojamojo turto valdymas
Kartu su savivaldybių kontrolės ir audito tarnybomis analizuosime savivaldybių nekilnojamojo turto valdymo efektyvumą. Vertinsime, ar savivaldybių nekilnojamasis turtas valdomas kryptingai ir kompleksiskai, kaip efektyviai jis naudojamas, ar disponavimus turtu užtikrina maksimalią naudą ir tinkamą jo kontrolę.
6. Viešojo sektoriaus institucinės sandaros apžvalga
Lietuvoje yra per 4 tūkst. iš valstybės ir savivaldybės biudžetų išlaikomų viešojo sektoriaus institucijų. Šiuo metu analogiškas funkcijas vykdo skirtingą teisinę formą ir pavaldumą turinčios institucijos, todėl atsiranda įvairių institucijų veiklos organizavimo skirtumų. Viešojo erdvėje nemažėja pasisakymų apie veikiantį didžiulį šio sektoriaus biurokratinį aparatą, apie nerezultatyvias ir nepateisinamai ilgai besitęsiančias pertvarkas. Viešojo sektoriaus institucinės sandaros apžvalga atskleis esamą padėtį.

2020 M. PLANUOJAMŲ BAIGTI VEIKLOS AUDITŲ OBJEKTŲ APRAŠYMAI

1. Daugiabučių namų atnaujinimas (modernizavimas)

Vienas pagrindinių Daugiabučių namų atnaujinimo programos tikslų yra didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išlaidas už šildymą. Įgyvendinant programą, daugiabučių namų atnaujinimui 2014–2017 m. buvo panaudota 512,9 mln. Eur lėšų. Iš viso per šį laikotarpį renovuota apie 1 900 daugiabučių. Atliekant programos įgyvendinimo stebėseną atkreiptas dėmesys, kad neužtikrinamas daugiabučių namų atnaujinimo proceso efektyvumas.

Audito metu planuojama įvertinti, ar daugiabučių namų atnaujinimo procesas užtikrina, kad renovacijai būtų pasirenkamos didžiausią energijos taupymo efektą duodančios priemonės, vykdoma tinkama renovacijos priežiūra ir kontroliuojama atliktų darbų kokybė, siekiant sumažinti daugiabučių namų energijos vartojimą ir vartotojų išlaidas už šildymą.

Auditas padės užtikrinti daugiabučių namų atnaujinimui skirtų valstybės biudžeto lėšų efektyvesnį panaudojimą, sudarys sąlygas pasiekti didesnius energijos sutaupymus ir padidins visuomenės pasitikėjimą modernizavimo nauda.

2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas lemia gyvenimo ir aplinkos kokybę. Vandentvarkos įmonės nuo 2000 m. į vandentiekio ir nuotekų tinklus, nuotekų valymo įrenginius, dumblo surinkimo įrenginius ir kt. investavo apie 1 mlrd. Eur. 2017 m. centralizuotai tiekiamu geriamuoju vandeniu aprūpinami 82 proc., o centralizuota nuotekų tvarkymo sistema naudojasi 74 proc. Lietuvos gyventojų. Investuodama į centralizuotas nuotekų tvarkymo sistemas, Lietuva nevykdė Miesto nuotekų valymo direktyvoje valstybėms narėms numatytos pareigos užtikrinti, kad tam tikrose teritorijose, turinčiose per 2 000 gyv. ekv., prie centralizuotos nuotekų sistemos būtų prijungti 98 proc. gyventojų. Lietuvai neužtikrinus tokio aplinkos apsaugos lygio tvarkant nuotekas, Europos Komisija 2017 m. vasario 16 d. pradėjo pažeidimų procedūrą prieš Lietuvą dėl šios Direktyvos nevykdymo.

Audito metu bus siekiama išanalizuoti, ar įvertintas centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų tiesimo poreikis, kaupiami duomenys apie individualių nuotekų tvarkymą, kodėl ne visi gyventojai naudojami sukurtomis centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemomis, ar sukurta kontrolės sistema užtikrina tinkamą centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemų projektų planavimą ir jų įgyvendinimą. Taip pat bus nagrinėjama, kokiais prioritetais vadovaujantis planuojamos lėšos vandentvarkos projektų įgyvendinimui.

3. Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas

Auditą atlikti pavesta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. XIII-2801. **(2020-01-31 Nr. VE-19)**

4. Ignalinos atominės elektrinės uždarymo procesas

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą numatoma baigti 2038 m., prognozuojama darbų kaina – 3 377 mln. Eur, iš jų 1 727 mln. Eur jau yra skyrusi ES bei VĮ Ignalinos atominė elektrinė. Galutinis

eksploatavimo nutraukimo poreikis – 1 650 mln. Eur, o 2021–2027 m. ES finansiniu laikotarpiu Lietuva prašo skirti 780 mln. Eur. Bendras elektrinės eksploatavimo nutraukimo planas 2018 m. pabaigai įgyvendintas 40 proc.

Europos Audito Rūmai 2016 m. atliko Europoje uždaromų atominių elektrinių auditą ir Lietuvai pateikė rekomendacijas tobulinti projektų valdymo struktūrą, sukurti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad reikalinga atliekų ir panaudoto kuro tvarkymo infrastruktūra būtų sukurta tada, kada suplanuota, ir darbų kainos neaugtų. Taip pat rekomendavo nuo 2017 m. pradėti didinti nacionalinį finansavimą įgjalinos uždarymo darbams.

Audito metu planuojama įvertinti, ar elektrinės uždarymo procesas yra sklandus, trunka ne ilgiau nei planuota, ar nereikalauja didesnio nei numatyta finansavimo. Audito metu taip pat bus įvertintos priemonės, kuriomis sprendžiami Europos Audito Rūmų atliktų auditų metu nustatyti trūkumai.

Auditas padės užtikrinti sklandesnį ir efektyvesnį įgjalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą bei sudaryti sąlygas įgyvendinti projektą pagal numatytus grafikus.

5. Elektroniniai nusikaltimai

EBPO rekomendacijose ir ES Kibernetinio saugumo strategijoje skiriamas didelis dėmesys iš esmės sumažinti elektroninių nusikaltimų skaičių. Remiantis Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, kibernetinių incidentų skaičius Lietuvoje kasmet didėja: 2015 m. jų nustatyta 41,6 tūkst., 2016 m. – 49,5 tūkst., 2017 m. – 54,4 tūkst. Didelė dalis jų buvo susiję su kenkimo programine įranga, informacinių sistemų užvaldymu, e. duomenų klastojimu. Visi šie incidentai pagal Baudžiamąjį kodeksą klasifikuojami kaip nesunkūs arba apysunkiai nusikaltimai elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui.

Per 2015–2017 m. kibernetinių incidentų skaičius Lietuvoje išaugo 31 proc., o Lietuvos kriminalinės policijos biure užregistruotų el. nusikaltimų skaičius padidėjo 24 proc. Tačiau šio biuro 2016 m. užregistruotų el. nusikaltimų dalis sudarė tik 1,15 proc. visų tais metais Ryšių reguliavimo tarnybos registruotų kibernetinių incidentų.

Audito metu bus vertinama, kaip organizuojami elektroninių nusikaltimų tyrimai: nusikaltimų identifikavimas, šiame procese dalyvaujančių institucijų bendradarbiavimas, el. nusikaltimų būklės šalies mastu stebėsena ir prevencinių priemonių taikymas, skiriami žmogiškieji ištekliai.

6. Asmenų su negalia socialinė integracija

Lietuvoje yra 9 proc. (242 tūkst.) gyventojų su negalia. Asmenų su negalia socialinės integracijos politika pastaraisiais metais keičiasi nuo šalpos ir palaikymo link pačių asmenų gebėjimo integruotis į socialinį gyvenimą. Remiantis statistika, net 44 proc. į visuomenę ir darbo rinką neintegruotų asmenų su negalia gyvena skurde ir socialinėje atskirtyje, tarp ES šalių Lietuvoje yra didžiausias skurstančių asmenų su negalia lygis (27 vieta). Dažnai asmenys su negalia izoliuojami švietimo sistemoje, darbo rinkoje, neužtikrinamas sveikatos paslaugų prieinamumas, nepritaikyta fizinė aplinka, pažeidžiamos teisės į savarankišką gyvenimą. Teikiama parama nešalina kliūčių tapti lygiaverčiais visuomenės nariais, nes įgalinančių paslaugų stinga, jos yra netvarios ir jų aprėptis yra labai menka.

Audito metu planuojame įvertinti valstybės ir savivaldybių vykdomų priemonių efektyvumą. Audito rezultatai padės išgryninti, ar teikiama parama tenkina asmenų su negalia poreikius, padeda integruotis į visuomenę, atvirą darbo rinką, suteikia galimybę naudotis viešosiomis paslaugomis, transporto, informavimo priemonėmis.

7. Profesinis mokymas

Profesinių įstaigų tinklas konsoliduojamas nepakankamai sparčiai, neleidžia kryptingai investuoti į kokybės gerinimą ir išnaudoti sektorių praktinio mokymo centrų potencialo, nes atnaujinus infrastruktūrą profesinis mokymas netapo patrauklesnis. Europos Sąjungoje 48 proc. jaunuolių siekia mokytis profesinio mokymo įstaigose, o Lietuvoje tik 27 proc. jaunuolių siekia įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu.

2018 m. profesiniam ugdymui skirta 107 mln. Eur, bet profesinio mokymo programos vis dar neatitinka darbo rinkos poreikių: tik 10 proc. mokinių mokėsi pagal modulines profesinio mokymo programas ir tik 3 proc. programų vykdomos pameistrystės forma. Ekspertų nuomone, mažiausiai 30 proc. moksleivių galėtų mokytis darbo vietose. Patvirtinti 5 iš 19 profesiniai standartai, pagal kuriuos turėtų būti rengiamos modulinės programos. Neišnaudojamos neformalaus mokymo galimybės bei neplėtojamas neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų pripažinimas.

Audito metu planuojame vertinti, kaip investicijos į profesinio mokymo sistemą užtikrina, kad mokymas būtų vykdomas atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius.

8. Švietimo sistemos pažangos vertinimas

Švietimo srityje vykdomi finansavimo pakeitimai: nuo 2018 m. rugsėjo mėn. bendrojo ugdymo mokyklose pradėtas taikyti naujas „klasės (grupės) krepšelio“ principu grįstas finansavimo modelis, pakeitęs beveik dvidešimt metų taikytą „mokinio krepšelį“; pedagogų darbo užmokestis pradėtas skaičiuoti pagal naujai įdiegtą etatinio darbo užmokesčio modelį; naujai finansuojama švietimo pagalba ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms; nuo 2018 m. įsigaliojo esminiai profesinio mokymo įstatymo pakeitimai. Vis dar išlieka aktualios problemos, susijusios su mažėjančiu vaikų skaičiumi, auklėtojų ir pedagogų trūkumu bei profesijos nepatrauklumu jauniems pedagogams. Nuo 2016 m. atlikti veiklos auditai ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo srityse. Auditorių teiktų svarbių rekomendacijų įgyvendinimas vėluoja.

Vertinsime, ar švietimo politikos ir finansavimo pakeitimai lėmė, kad lėšos būtų skiriamos vaikų ir mokinių sėkmei užtikrinti, ar ugdymo įstaigos praktikoje tinkamai taiko etatinio darbo apmokėjimą reglamentuojančius teisės aktus, ar jau įgyvendintos valstybinių auditorių teiktos rekomendacijos prisideda prie švietimo sistemos gerinimo ir kas trukdo įgyvendinti likusias.

9. Antstoliams ir notarams pavestos valstybės funkcijos

Valstybė antstoliams yra perdavusi vykdomųjų dokumentų priverstinio vykdymo funkciją pagal teismų ar kitų institucijų vykdomuosius dokumentus, o notarams yra suteikusi įgaliojimus juridiskai įtvirtinti sandorius, dokumentus ir juridinius faktus. Notarai 2017 m. atliko 1,7 mln. notarinių veiksmų, o antstoliams pateikta 1,6 mln. vykdomųjų dokumentų, išieškotina suma sudarė daugiau kaip 4 mlrd. Eur. Antstoliai kasmet vidutiniškai įvykdo tik 35 proc. vykdomųjų dokumentų.

Teisingumo ministerija turi užtikrinti, kad Lietuvoje dirbtų optimalus antstolių ir notarų skaičius, įkainiai už atliekamus veiksmus atitiktų įstatyme numatytus principus, antstolių ir notarų funkcijos būtų vykdomos tinkamai. Nepakankamai reglamentuota antstolių ir notarų veikla sudaro galimybę jiems atlikti perteklinius veiksmus, kurie gali nepagrįstai didinti atlygį už atliktus veiksmus.

Audito metu planuojame įvertinti antstoliams ir notarams pavestų funkcijų vykdymą. Tikimės pateikti rekomendacijas, kurios padėtų gerinti notarų ir antstolių veiklos kokybę, rezultatyvumą ir nustatyti teisingą atlygį už notarinius veiksmus ir antstolių atliktą darbą.

10. Teismų sistema

Visuotinė žmogaus teisių deklaracija pagrindiniu principu pripažįsta kiekvieno asmens teisę į teisingą, greitą ir viešą bylos dėl teisių ir pareigų nustatymo ir baudžiamojo kaltinimo nagrinėjimą. Šią teisę gali užtikrinti tik veiksmingai veikianti teismų sistema. 2018 m. įvykdyta Lietuvos teismų sistemos struktūrinė reforma, kuria siekta paspartinti bylų nagrinėjimą, suvienodinti teisėjų darbo krūvius, sudaryti sąlygas teisėjų specializacijai ir priimamų sprendimų kokybei gerinti, tačiau teisėjų darbo krūvis Lietuvos teismuose lieka vienas didžiausių Europoje.

Audito metu planuojame įvertinti vykdomų priemonių teismų veiklai gerinti efektyvumą. Tikimės pateikti rekomendacijas, kurios prisidėtų prie operatyvesnio ir kokybiškesnio bylų nagrinėjimo, sklandesnio teismo proceso.

11. Kelių infrastruktūros valdymas

Lietuvoje iš viso yra 83, 7 tūkst. km valstybinės ir vietinės reikšmės kelių. Jų remontui ir priežiūrai 2016–2018 m. panaudota 1,5 mlrd. Eur (iš jų – 182 mln. Eur ES lėšų). Nepaisant skiriamų lėšų dydžio, kelių būklė prastėja: 684 km (39 proc.) magistralinių kelių, 1823 km (37 proc.) krašto kelių buvo blogos ar patenkinamos būklės. Pagal Pasaulio banko atliktą Globalaus konkurencingumo tyrimą 2015–2016 m. Lietuvos keliai buvo įvertinti 5 balais iš 7 galimų ir tai buvo 33 vieta pasaulyje (iš 140 šalių), o 2017–2018 m. vertinimas smuko iki 4,7 balų bei 37 vietos (iš 137).

Audito metu numatoma įvertinti, ar nuolat kaupiama ir atnaujinama informacija apie Lietuvos automobilių kelių būklę, kaip planuojami kelių remonto ir tiesimo darbai, ar pasiekti nustatyti rodikliai, ar pakankama kontrolė kelių priežiūrai skiriamų lėšų panaudojimo srityje.

Auditas padės užtikrinti, kad lėšos valstybinės ir vietinės reikšmės keliams tiesti ar rekonstruoti būtų paskirstomos orientuojantis į ilgalaikius tikslus, turint aiškius kriterijus.

12. Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų konsolidavimas

Lietuvoje ūkio subjektų veiklą prižiūri 55 institucijos, o jų veiklai 2017 m. panaudota 233 mln. Eur. Nuo ūkio subjektų priežiūros institucijų veiklos priklauso, ar mažinamos biurokratinės kliūtys, pertekliniai reikalavimai, administracinė ir kita reguliavimo našta ūkio subjektams. Tobulinant viešąjį valdymą ne kartą buvo vykdomas institucijų konsolidavimas, tačiau 2018 m. atliktas valstybinis auditas „Ar Lietuvos verslo priežiūros sistema efektyvi“ parodė, kad vykdant konsolidavimą nebuvo analizuota, kokių priežiūros funkcijų reikia valstybei, t. y. kokias bendrąsias vertybes reikia saugoti ir kokie konkretūs uždaviniai keliami priežiūros institucijoms. Vyriausybė 2018 m. vykdydama valstybinio audito rekomendacijas priėmė naujus konsolidavimo sprendimus, kuriais siekiama spręsti ūkio subjektų priežiūros sistemos problemas, o priežiūros institucijų skaičių iki 2020 m. planuojama sumažinti iki 47. Tačiau ūkio subjektų priežiūros sistema vis dar susiduria su tokiomis problemomis, kaip per didelis ūkio subjektų priežiūrą vykdančių institucijų skaičius, neefektyviai ir nekoordinuotai vykdomos priežiūros funkcijos.

Audito metu bus siekiama išanalizuoti, kaip įgyvendinamos 2018 m. pateiktos rekomendacijos, ar konsoliduojant ūkio subjektų priežiūros institucijas optimizuotos priežiūros funkcijos, mažinama priežiūros našta ūkio subjektams, didinant priežiūros kokybę ir orientuojant priežiūros institucijų veiklą į pagalbą ūkio subjektams, didinamas biudžeto lėšų, skirtų priežiūros institucijų veiklai organizuoti, panaudojimo efektyvumas.

13. Valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių bei viešųjų įstaigų valdysena

Lietuvos valstybė 2018 m. pabaigoje įgyvendino savininkės teises ir pareigas 65-iose valstybės valdomose įmonėse, kurios turi 33 dukterines įmones, savininkės (dalininkės) teises ir pareigas 133 viešosiose įstaigose, o savivaldybės – 259 įmonėse ir 496 viešosiose įstaigose. Siekiant gerinti valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių bei viešųjų įstaigų valdyseną ir didinti jų veiklos efektyvumą, periodiškai yra peržiūrimas teisinis reguliavimas. Tačiau vis dar trūksta bendro praktikos taikymo nustatant aiškius valstybės ir savivaldybių dalyvavimo įmonių ir viešųjų įstaigų veikloje tikslus, didinant veiklos skaidrumą, planuojant ir vykdant jų veiklos priežiūrą, atskiriant įmonių komercines ir nekomercines funkcijas. Todėl neužtikrinamas valstybės ir savivaldybės įmonių bei viešųjų įstaigų optimalus portfelis, veiklos skaidrumas ir maksimali grąža.

Audito metu vertinsime valstybės ir savivaldybių dalyvavimo įmonių ir įstaigų veikloje tikslumą; joms keliamus tikslus ir jų įgyvendinimo kontrolę, veiklos koordinavimą ir skaidrumą, valdymo organų veiklą, finansinius rodiklius, vykdomus viešuosius pirkimus. Taip pat vertinsime valstybės įmonių dukterinių įmonių ir jų paskesnių eilių dukterinių įmonių valdyseną.

14. Valstybės nekilnojamojo turto, perduoto savivaldybėms patikėjimo teise, valdymas

Savivaldybių nekilnojamojo turto sudaro didžiausią nacionalinio nekilnojamojo turto (NT) dalį – apie 63 proc. Šis turtas yra viena priemonių savivaldybių funkcijoms atlikti, todėl jis turi būti racionaliai tvarkomas, duoti naudą visuomenei ir tenkinti viešuosius interesus. Valstybės kontrolė ankstesniais auditais yra nustačiusi su savivaldos NT valdymu susijusių trūkumų valstybės NT perdavus savivaldybių nuosavybėn, dalis šio turto ne naudojama funkcijų vykdymui, o parduodama, todėl valstybės biudžetas netenka dalies galimų pajamų. Kai kuriais atvejais NT perduodamas panaudos gavėjams, kurie neturi teisės gauti NT pagal panaudą.

Savivaldybių NT valdymo problemoms nustatyti Valstybės kontrolė ir Lietuvos savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos susitarė vykdyti bendrą savivaldybių NT auditą. Audito tikslas – įvertinti, ar NT savivaldybėse valdomas efektyviai, kryptingai ir kompleksiskai, užtikrinant maksimalią naudą visuomenei. Audito metu Valstybės kontrolė vertins, kaip valdomas valstybės NT, kuris savivaldybėms perduotas patikėjimo teise.

15. Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius

Gaisrų gesinimo, žmonių bei turto gelbėjimo gaisro metu ir gaisrų prevencijos funkcijas vykdo valstybės ir savivaldybių institucijos. Priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms išlaikyti kasmet iš valstybės biudžeto skiriama apie 100 mln. Eur.

Vykdomų gaisrų prevencinių priemonių nepakanka gaisrų skaičiaus augimui suvaldyti. Lietuvoje didėja kylančių gaisrų skaičius: 2018 m. kilo 11 848 gaisrai, t. y. 26 proc. daugiau negu 2017 m. Pagal gaisruose žuvusių asmenų skaičių, tenkantį 100 tūkst. gyventojų, beveik penkis kartus viršijame ES šalių vidurkį. Pajėgos ne visada tinkamai pasirengusios gesinti gaisrus, todėl didėja jų padaryti nuostoliai: sunaikintų transporto priemonių skaičius išaugo 15 proc., statinių – 50 proc., atvirose teritorijose gaisrai išdegino 2,6 tūkst. ha, t. y. 2 kartus didesnę plotą nei 2017 m.

Audito metu vertinsime, ar Lietuvoje pasirinktas priešgaisrinės saugos užtikrinimo ir organizavimo modelis užtikrina efektyvų šių funkcijų vykdymą.

16. Policijos vykdoma nusikaltimų prevencija ir tyrimas

Policijoje nuo 2000 m. vykdomos veiklos pertvarkos, 2016–2018 m. pertvarkytas viešosios ir kriminalinės policijos darbo organizavimas, po kurio stebimas operatyvaus reagavimo į įvykius pagerėjimas, bet liko nesuvaldytos rizikos dėl nusikalstamų veikų prevencijos ir prastėjančios jų tyrimo kokybės.

Nusikalstamų veiklų statistika rodo, kad Lietuvoje didelis nusikalstamumo lygis. 2018 m. nepavyko pasiekti Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstituciniame plane nurodyto rodiklio, pagal kurį matuojamas nusikalstamumo lygis, planuotos reikšmės – ne daugiau kaip 2 000 nusikalstamų veikų 100 tūkst. gyventojų. Pagal nužudymų skaičių, tenkantį 100 tūkst. gyventojų, Eurostato duomenimis, Lietuva yra priešpaskutinėje vietoje Europoje.

Lietuvoje 2018 m. iš viso buvo užregistruota 57 830 nusikalstamų veikų. Padidėjo (13,1 proc.) sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičius. Tuo tarpu policija ištiria vidutiniškai tik apie pusę visų užregistruotų nusikalstamų veikų, kasmet didėja nutrauktų ikiteisminių tyrimų, o visa tai didina nebaudžiamumo jausmą ir mažina visuomenės saugumą.

Audito metu vertinsime, ar policija tinkamai pasirengusi prevencijos priemonėmis prisidėti prie nusikalstamumo mažinimo ir užtikrinti rezultatyvų nusikalstamų veikų atskleidimą bei ištyrimą.

2021 M. PLANUOJAMŲ BAIGTI VEIKLOS AUDITŲ OBJEKTŲ APRAŠYMAI

1. Lietuvos miškų išteklių naudojimas

Miškas – vienas svarbiausių Lietuvos atsinaujinančių gamtos išteklių. Siekiant jį išsaugoti ateities kartoms jo ištekliai turi būti saikingai naudojami, atkuriami ir gausinami. Lietuvos miškingumas (miško žemės ploto santykis su Lietuvos Respublikos teritorijos plotu) 2020 metais turėtų būti 34,2 proc. Tačiau šalies miškingumas per metus padidėja tik 0,05 proc. ir 2018 metais sudarė 33,63 proc.

Siekiant, kad šalies miškai būtų naudojami racionaliai, reikia išlaikyti pusiausvyrą tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo masto. Tvarkant miškus turi būti išlaikomas balansas tarp biologinės įvairovės išsaugojimo, kraštovaizdžio stabilumo ir aplinkos kokybės bei maksimalios miškų išteklių teikiamos ekonominės naudos.

Audito metu planuojame vertinti, ar Lietuvos miškų ištekliai naudojami racionaliai: miškai skirstomi į grupes pagal aiškius kriterijus, aiškiai apibrėžtos saugomos bei „Natura2000“ teritorijos, užtikrinamas miškų ir jų išteklių gausinimas, tvarkant miškus išlaikoma pusiausvyrą tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo masto, užtikrinama miško naudojimo kontrolė.

2. Ilgalaikė priežiūra

Ilgalaikė priežiūra apima slaugą, globą ir kitas socialines paslaugas institucijoje ir namuose, tais atvejais, kai žmogus negali saugiai ir savarankiškai gyventi dėl sveikatos ar kitų problemų. Didėjantis ilgalaikės priežiūros poreikis ateityje gali neigiamai paveikti viešųjų finansų tvarumą: daugėja gyventojų, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra; didėja valdžios sektoriaus išlaidos šiai paskirčiai (prognozuojama, kad iki 2050 m. išaugs iki 2 proc. BVP (pagal rizikingesnį scenarijų – 3,3 BVP); mažėja darbingo amžiaus gyventojų dalis visuomenėje, o priežiūra šeimoje riboja prižiūrinių artimųjų galimybes įsitraukti į darbo rinką ir kurti pridėtinę vertę.

Valstybė nėra nusistačiusi aiškios ilgalaikės priežiūros vystymo krypties, nėra bendro modelio, užtikrinančio slaugos, globos ir kitų socialinių paslaugų prieinamumą. Asmenims, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra, tenka laukti eilėse: 2018 m. institucinės socialinės globos laukė 699 senyvo amžiaus asmenys, paslaugų į namus – 781, dienos centrų paslaugų – 118. Slaugos poreikis taip pat nėra patenkinamas: trūksta apie 3000 slaugos lovų ligoninėse. Nesukurta ilgalaikės priežiūros kokybės vertinimo sistema ir stebėseną.

Audito metu vertinsime ilgalaikės priežiūros sistemą ir jos efektyvumą užtikrinant prižiūrimų žmonių ir jų artimųjų poreikius atitinkančių paslaugų prieinamumą ir integralumą. Auditas padės išgryninti ilgalaikės priežiūros kryptis, kurias vystant bus didinamas gyventojų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis bei efektyviau naudojami finansiniai, žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, o ilguoju laikotarpiu – užtikinamas sistemos tvarumas.

3. Aukštojo mokslo kokybė

Studijų programų kokybė tobulintina – daugiau nei 1/4 studijų kryptių laikinai akredituotos su papildomomis sąlygomis (325 studijų programos 2018 m.). Nustatyti esminiai studijų kokybės skirtumai tarp kolegijų. Tarptautinis aukštojo mokslo konkurencingumas skatinamas nepakankamai – studentai nemotyvuojami įgyti patirties užsienyje, nors tokia patirtis padidina galimybes įsidarbinti. Tik 9,4 % studentų buvo išvykę dalinių studijų į užsienį, o 70 % studentų nesinaudojo ir neplanuoja naudotis mainų galimybėmis. Tik 6–7% dėstytojų tobulino kvalifikaciją užsienyje. Nepakankama mokslinių tyrimų kokybė neigiamai veikia studijų kokybę, tačiau dėstytojų krūvis neleidžia skirti pakankamo dėmesio mokslinei veiklai. Neskiriant pakankamai dėmesio mokslinių tyrimų kokybei ir žinomumui, nepritraukiami aukšto lygio tyrėjai ir dėstytojai iš užsienio. Pagal mokslo publikacijų kokybės ir tarptautiškumo rodiklius Lietuva rikiuojasi 23–26 vietoje tarp ES šalių.

Vertinsime, ar sudarytos prielaidos užtikrinti aukštojo mokslo kokybę.

4. Sporto plėtra

Sporto plėtros programų dokumentuose sprendžiami sporto sektoriaus vidaus, o ne valstybės strateginiai uždaviniai, įgyvendinami per sportą ir sporto socialinė funkcija ir galimybės lieka nepanaudoti. Turėdami daug sporto infrastruktūros objektų (5837 sporto statinius 2017 m.), neužtikriname kuo didesnio įvairių grupių dalyvavimo ir nesukuriame socialinio pagrindo profesionalų sportui. Organizuotai sportuojančių gyventojų dalis Lietuvos visuomenėje sudaro 9 proc., o siekis 2020 m. 25 proc. Nenustatyti strateginių sporto šakų finansavimo kriterijai; aukšto meistriškumo sporto finansavimo prioritetai nuolat keičiami; nėra aiškių savivaldybės ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto lėšų skyrimo kriterijų; nesilaikoma nustatytų Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo finansavimo kriterijų; nevykdoma finansavimo stebėseną visos šalies mastu ir lėšų panaudojimo kontrolė nepakankama.

Audito metu vertinsime, ar turime aiškią sporto plėtros viziją ir ar plėtra vykdoma rezultatyviai.

5. Tarptautinės finansinės paramos valdymas

2014–2020 m. Lietuvai iš įvairių Europos Sąjungos fondų ir programų skirta 12,9 mlrd. Eur lėšų finansinės paramos, iš jų 12,7 mlrd. Eur administruojama Lietuvoje, apie 0,2 mlrd. Eur Lietuvoje neadministruojama. Šalyje nevaldoma informacija apie visą gaunamą tarptautinę finansinę paramą, todėl neadministruojamos paramos suma gali būti ir didesnė.

Šalies mastu veikia dvi atskiros strateginio planavimo sistemos – nacionalinė ir tarptautinės finansinės paramos, todėl skiriasi nacionalinių ir Europos Sąjungos investicijų planavimo dokumentų prioritetai ir tikslai. Valdymo sričių poreikiai ir problemos dažniausiai suprantamos per atskirų sričių prizmę, neatliekama analizė, kurioje valdymo srityje investicijos duos didžiausią naudą. Tarptautinės finansinės paramos administravimo sistema sudėtinga ir kuria administracinę našta, stebėsenos sistema neužtikrina galimybių objektyviai vertinti investicijų kuriamos pridėtinės vertės.

Audito metu vertinsime tarptautinės finansinės paramos planavimo sistemą Lietuvoje, šios paramos koordinavimą ir pasiektų rezultatų stebėseną bei vertinimą nacionaliniu lygiu.

Auditas padės užtikrinti vieningos valstybės investavimo politikos, apimančios nacionalinius finansus ir tarptautinę finansinę paramą, formavimą, prisidės prie efektyvesnio tarptautinės finansinės paramos lėšų panaudojimo, jas skiriant aktualiausioms valdymo sričių problemoms spręsti, administracinės naštos mažinimo.